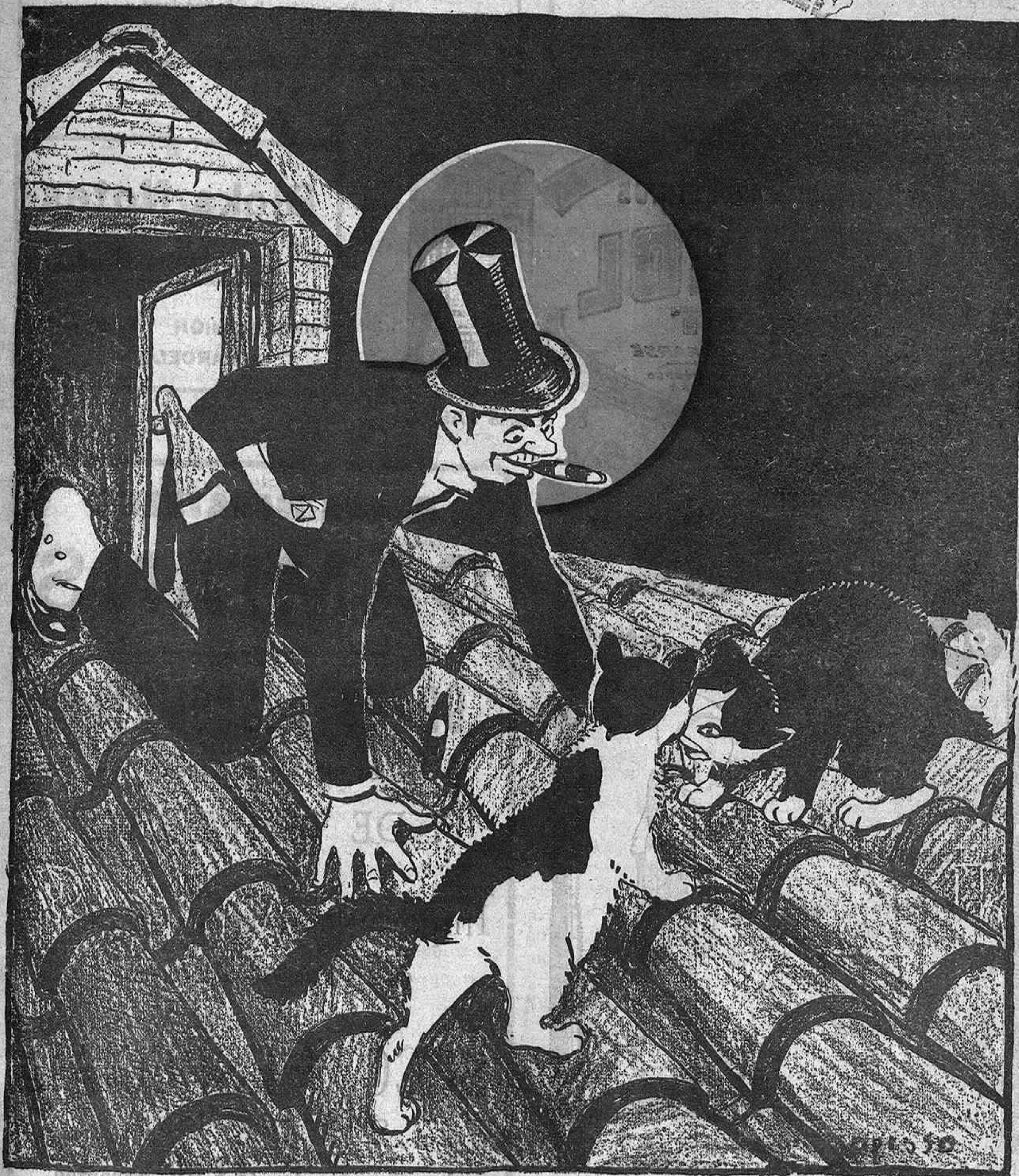

L'Esquella de la Torratxa

Any XLIV :: Número 2238

15 cèntims = Atrassats 30

PERTENECE A LA BIBLIOTCA
ATENEU BARCELONER
Barcelona, 13 de jener de 1912

GENER

—Ai, tontos!... Si jo soc molt més gat que vosaltres.

III^a Fira Oficial de Mostres

1ª INTERNACIONAL

BARCELONA 15 - 25 MARÇ 1922

SARNA

(RONYA)

ANTISARNIC MARTI

Unic que la cura SENSE BANY
Les seves imitacions són cares,
perilloses i de olor repugnant.

Es ven a totes les Farmàcies i
Parlament, 17 BARCELONA

PARA ENFERMEDADES DEL
ESTÓMAGO É INTESTINOS

GASTROL

MIRET

PROBARLO ES CURARSE

NATALIO MIRET - Farmacéutico
Diputación, 205-BARCELONA

DE VENTA
EN TODAS PARTES

Bloks Notes

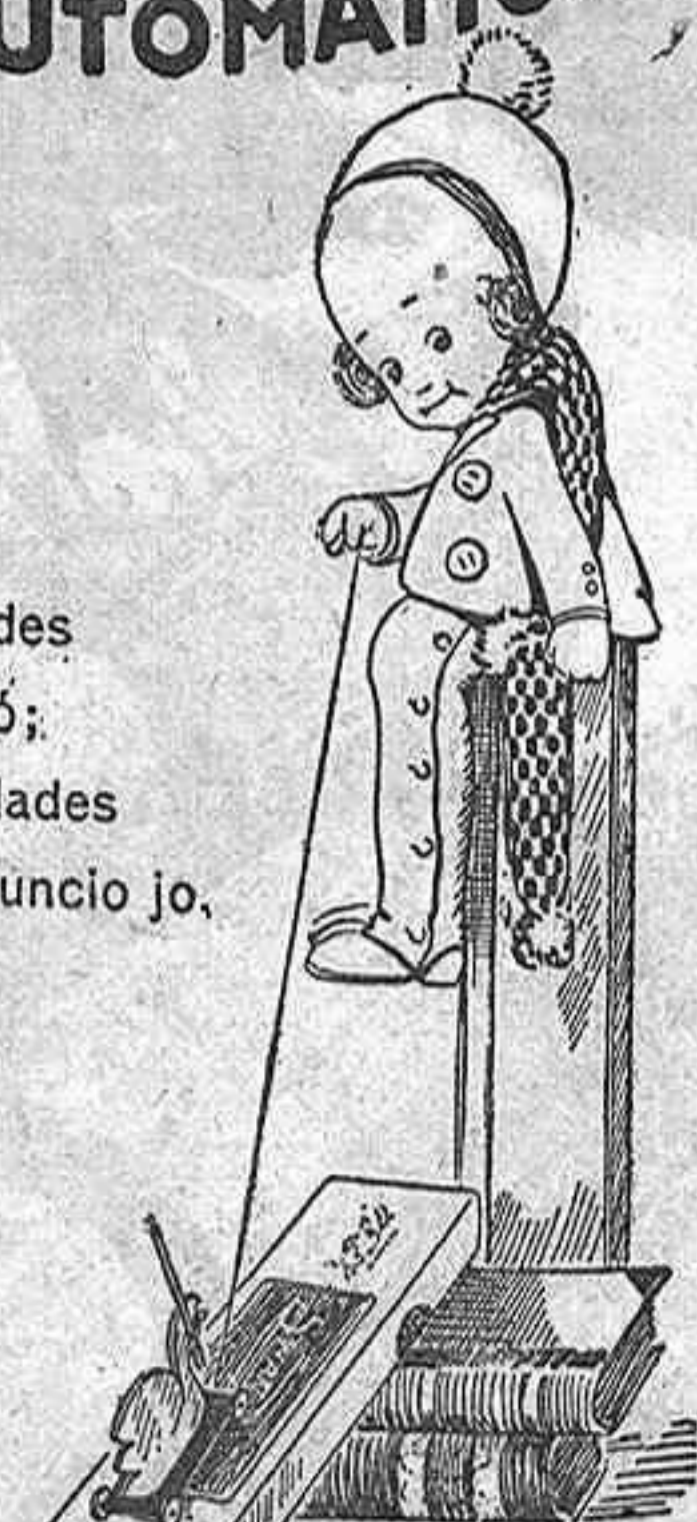
a DEU cèntims

BAZAR UNIÓN Unió, n.º 3
BARCELONA

"SWAN"

SAFETY
SIMPLE AUTOMATICAMENTE

Muntanyes regalades
són les de Canigó;
i també, són regalades
les plumes que anuncio jo.

DESDE 2'50 Plas.
EN LES PRINCIPALS PAPERERIES

MABIE, TODD & CO LTD. - FAB^{rs} 133-135 OXFORD ST. LONDRES
AGENT G^{ra} HENRY M. REIS PROVENÇA 304 BARCELONA

GRANS MAGATZEMS DAMIANS

GRANS DESCOMPTES

en tots els gèneres de

FI DE TEMPORADA

Importants rebaixes de preus

en els articles confeccionats

SECCIÓ ESPECIAL

de varis articles

al preu únic de 3'95 pessetes

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

CRONICA

El present de Reis

L'altre dia, un diari madrileny publicava una caricatura. El nen Jesús, preguntava als reis d'Orient:

—I ara! Com és que no han vingut més que dos?

—Es que a l'altre, l'han fet President d'una República.

Sembla una caricatura censurada l'any 1918, l'any de les revolucions i de la pau. Avui, la llegenda, hauria d'ésser distinta. «No som més que dos—podrien dir els reis—perquè l'altre té la grip». Com l'any 1918, com l'any 19, com l'any 20 i el 21, aquest començ de 1922, té la grip. De primer, començarem a parlar de que n'hi havia bastant, després, de que n'hi havia molta, i ara, ja diem la passa, amb un eufemisme que ens estalvia precisar la malaltia. Primer comença benigna, després s'agreuja, i finalment és mortal de necessitat.

Lo de cada any, solament que en 1918 la va portar la Mercè, amb les Festes de la Coronació, i ara ens la regalen els Reis. El conductor serà distint, però la grip és la mateixa, com ho és sempre, a través dels anys, encara que canviï la terapèutica. A l'any 1889, quan se deia *trancazo*, prenien ginebra; en 1918, quan l'anomenavem bronco-neumonia, bevíem conyac. Ara, li diem grip, senzillament, i pendrem rom. La malaltia serà la mateixa, però la beguda canvia, perquè amb la beguda profilàctica succeeix com amb les arts i les lletres, que hi han modernistes i acadèmics, amics de lo nou, que serà el rom, i amics de lo antic, que és la ginebra.

Aquells que diuen que en la mort no s'ha de pensar més que per a fer creixer el plaer de viure, sembla que parlin per la grip, sembla que ens diguin que en la malaltia no s'ha de pensar més que per a fer beguda, de vi natural o de licors, de Priorat o de Valls, però beguda. Així venim a donar la raó an aqueixes noves teories de la relativitat, demostrant, copa en mà, que la beguda perseguida per les famílies, mal vista pels higienistes, recriminada pels que s'estimen

la moral, és bona o dolenta segons la salut dels pobles, però arribat el moment d'epidèmia, la beguda reprèn la seva autoritat, i si no'n despatxen els apotecaris, és perquè creuen que la farmàcia no pot ésser més que taverna de vi de quina i d'aiguarent camforat.

Els alarbs diuen que tot està escrit en les estrelles. Els vins i licors d'Espanya no han marxat cap a l'estranger per la guerra de tarifes i de vi n'hi haurà tant com de grip. El vi novell, ademés, ja estarà reposat i haurà perdut el gust vert de la seva infantesa. La malaltia ens trobarà atrinxerats darrera les barricades d'ampolles. Contra grip, beguda; contra microbis, graus; contra apotecaris taverners. Si això és grip, direm, que mai vingui salut.—PARADOX

Es repetirà la Història?

Un escoli a la nota del divendres passat.

A l'hora que la subvenció destinada a honorar la memòria de Molière, votà el Consell un dictàmen de la Comissió de Cultura proposant que tres places vagants a la banda municipal siguin destinades a un *tiple* i dugues *tenores*, instruments que formen part de les cobles de sardanes.

Aquesta resolució del Consistori obrirà als musics municipals nous viaransys. Fins ara havia servit la Banda per a determinades cerimònies més o menys solemnes, tals com concerts, processons, repartiment de premis, obertures d'Exposicions i altres de caràcter oficial. Les entitats o particulars, que sol·licitaven els serveis de l'artístic agrupament, havien de tenir en compte la mena d'acte pel que sol·licitaven els musics, massa atrafegats per a donar cap a tot arreu.

D'ara en avant, demanaran el concurs de la Banda tots els esbarts dançaires de tots els barris que formen els deu districtes de Barcelona. No hi haurà sardanista, bo o dolent, que no aspiri a puntejar al so de la música de la ciutat. No es celebrarà festa nacionalista en cap centre afiliat a la *Lliga*, que renunciï al honor de agabellar per més hores a la cobla d'En Lamotte.

Incorporant la Banda Municipal al seu extens i variat repertori simfònic-operístic

la dança més bella
de totes les dances
que es fan i es desfan

és fàcil entrin ganes de ballar als nostres joves regi-

dors, ço que aplaudiríem en l'ànima, car ens infundiria l'esperança de ressucitar dintre d'un terme més o menys llarg, l'era venturosa dels regidors sarauistes. Regidors dels que és probable no hagin esment alguns dels nostres actuals administradors; als que solem nosaltres recordar amb certa íntima complacença.

Saben per què?

Doncs per la raó senzillíssima de servir memòria de que fou precisament d'entre els regidors sarauistes, que sortí un dia l'home que en qualitat de administrador dels bens comunals prengué seient en el banquet dels acusats.

JUST

—Ai, maridet meu!... Còm és que'm regales aquest collar de perles?...

—Sí, mira... Perquè és Sant Antoni dels ases.

A CAU D'ORELLA

Un neòfit

Hi ha un nou catòlic que ha sortit a lluitar contra els infidels, ple d'una fe cavalleresca, de cavaller de Malta de la intel·ligència. Aquest nou catòlic que ha trobat la religió més escaienta per al seu temperament de pecador que s'empenedeix i d'empenedit que peca, és En Josep M.ª Junoy.

Se podria creure en una mixtificació, en un Junoy que fes calígrames eclesiàstics, però sembla que la conversió del nostre amic és sincera i definitiva, que dejuna i practica, i fins que's disciplina. No li resta més que un dubte, el de la cartoixa que triarà. La seva ànima dubta entre la cartoixa de Valldemossa, tan italiana, o la de Montalegre, més sòbria, més ibèrica.

Per a que la seva «tenue» catòlica sigui completa, En Josep M.ª Junoy pensa firmar els seus articles solament amb les inicials: J. M. J., que serien un escaient Jesus-Maria-Josep, inicials que podrien ésser decorades amb el bon gust dels escolapis.

Un bon ateneista

La nostra docta casa està prenent uns aires senyoriais, de casa pairal de la cultura. Tot són obres. Obres de «mamposteria» i obres editorials. I tots són savis que's consumeixen damunt dels llibres o tirant línies per les parets.

La gent també s'ha renovat i s'ha esperitat. Hi han helenistes, hi han confeccionadors d'almanacs, hi han estudiants de màgia, hi han fins senzills escriptors i diligents reporters. Tots els homes de lletres.

En aquesta barreja apareixen tipus singulars. N'hi ha un que no hem pogut averiguar qui és. Treu cada dia unes lletres i les ompla. Aquestes operacions, realment, no escauen en un Ateneu.

—Deu ésser un prestamista—ens hem dit.

—No, senyor—ens han respost.—Es un home de lletres i, per lo taut, té el seu lloc a l'Ateneu.

Els capons d'En Triás

Si els nostres diaris fossin donats a les enquestes lleugeres, i s'haguessin preguntat: Quin és l'home que ha rebut més galls aquestes festes, a Barcelona?, li hauríem respost: En Triás, En Triás de Bey.

Ha estat diputat per la Seu d'Urgell i ho tornarà a ésser per Granollers, si li deixa En Torras. Però ara no'n té de districte, però sí un despatx que equival a un districte, i tots els seus clients, i tots els seus amics, i tots els seus familiars, coincidiren en enviar-li galls, semblant la casa i l'escala d'En Triás la Rambla de Catalunya, per Nadal.

En Triás, trobà a un amic poeta, En Millàs Raurell:

—Tens comprat el gall?

—Encara no.

—No'l compris. Té'n vendré, un a mitat de preu.

En Millàs Raurell, arribà a la seva penya i digué la seva compra. Els amic poetes se dirigiren a cà'n Triás, preguntant els hi vengués un gall. A les vint-i-quatre hores ja no li restaven més galls que els necessaris, i la poesia catalana pogué així menjar el gall de Nadal, a mitat de preu.

L'HOMME DEL DIA

—Em sembla, cavallers, que com a domador de feres m'he acreditat de debò.

En una *crida* endreçada als que anem a peu, ens fa avinent el senyor Batlle la necessitat que tenim de no badar, cas de que aspirem a lliurar-nos d'un mal-haurat contratemps.

El senyor Martínez Domingo, sempre amatent i sol·lícit, ens *crida* que posem la major cura en creuar els carrers, per tal d'igualar-nos als xòfers, contra els que diu haver dictat sancions severíssimes.

En realitat, s'ha d'aplaudir la idea del senyor Martínez Domingo, que's disgustaria fonament de comprovar-se un dia que per culpa nostra, per no haver encertat a *buidar* el cos en moment oportú, se'ns havia aplegat de terra amb un cabàs.

A l'ensemps que les disposicions encaminades a escapar de la fúria dels xòfers, ens senyala el *ciutadà lliure de la lliure Barcelona* el medi de baixar dels tramvies, ço que igualment hem d'agrair.

La crida—band o bandol mesos enrera—fixa l'obligació de cada hù. Lo que manca, és que un cop establerta, ens avinguem tots a complir-la.

En aquest cas dels tramvies, precisament, podrien dir els ciutadans lo d'aquell personatge, en contestar als que demanaven l'abolició de la pena de mort:

—Que comencin els assassins!

L'assassí, en el cas de que tractem, és la Companyia, que faria millor, o tant bé com tancar les balletes del costat opost dels cotxes, retirant en aquest temps les jardineres, deixant de mutilar els arbres a l'istiu, renunciant, en fi, a les mil facècies, que en tot temps de l'any aconpleix.

Sort que les disposicions de l'alcaldia restaran, al cap d'avall, convertides en aigua calenta.

La crida, en una espifiada.

Servem els barcelonins massa urc per a consentir que ningú se'ns imposi a crits.

Expressant-se en el to corrent, usual entre persones educades, potser arribaríem a una intel·ligència amb l'Alcalde.

Cridant, no lograrà el senyor Martínez Domingo altra cosa que esgargamellar-se. A só de tabals no s'agafen llebres, resa un adagi. Bon goig que després de pregar-nos, d'usar de totes les amabilitats, accedim els veïns a obeir.

El cor ens diu que l'opinió pública, a la que es deuen les autoritats populars, farà tant cas del document del senyor Batlle, com jo de les *notul·les* que sots el títol llampant de *Les idees i les Imatges*, s'ha donat a escriure en *La Veu*, En Junoy, [cadet, que

sembla haver copsat el lloc que En Blai prengué an En Xenius.

De l'Ors an En Papitu Junoy, hi va distància, tan mateix.

Tanta, al menys, com d'En Bofill i Matas an En Demóstenes.

La devallada que en *La Veu* s'acaba d'iniciar, ens fa concebre l'esperança de veure escriure el *Glossari* an En Pagés i Rueda.

Aital dia serà arribada l'hora dels crits.

MANDANGA BARCELONINA

En Sagnier, la "Lliga", les noies del Loreto i les injustícies d'En Maura

An els homes de la «Lliga», la *Catalunya rica i plena*—enguany si que no és *filfa* perquè no en va ens ha tocat la *grossa*, la *molçada* i la *ben plantada*—els hi deu una contrarietat més...

La «Lliga» acabà amb En Planas i Casals amb la excusa de que era un cacic màxim de l'Espanya centralista i, en canvi, el rival d'En Comas i Masferrer,

ELS MICOS DE DON JOAN

—Me pensava haver-ne dut tres, i veig que n'hi han quatre.

—Escotti... No se'm coneixerà pas, que estic una mica encostipada?...

al igual que aquest no arribaren a ministres de l'odiós Estat espanyol...

La «Lliga» acabà amb el caciquisme d'En Garcia Victori; però en ressucità un de pitjor a Castelltersol, a Puigcerdà i a Vilanova i Geltrú, i sinó que ho diguin els de Caldes de No'n vui, els de Ripoll i els de Sitges.

La «Lliga» despoticà contra la llei de jurisdiccions i no obstant En Cambó assisteix als àpats en honor d'En Berenguer en el *mismísimo* ministerio de la Guerra.

I per si això no fos prou, la «Lliga» té també la culpa de que En Sagnier no sigui ni alcalde de reial ordre ni diputat pel districte de les admetles, de les samarretes, del Monte Calvario i del Casino Colón... Colón, Colón 34...

Més així com deia Bécquer:

«mientras existà una mujer hermosa, habrá poesía»

nosaltres opinem que:

«mientras que D. Joaquín no se engripee habrá barrila»

I en aquests temps de crisi bancària, de ordenacions *idem*, d'autonomies integrals, marca *demà me afeitaràs*, d'assemblees almogavaresques, de revolucions (?) lerrouxianes i d'exposicions de partits de futbol elèctrics, quin dubte hi ha que lo que més troba a mancar el bon barceloní són moments d'ingènua mandanga?

I En Sagnier serà mentre Barcelona sigui Barcelona, Catalunya... En Puig i Cadafalch i Espanya... Xauxa, el prototip del politic que viu i es desvia per a alegrar la vida dels seus conciutadans, molt al revès dels regidors de la lliure Barcelona que no saben que fer per a amargar-nos a tots la *perra vida*.

Que Déu Nostre Senyor i Sant Cristòfol nano li tinguin en compte. I anem al gra:

Un assumpte particular em portà a casa D. Joaquín.

—Que no hi fora, el senyor?

—Si; pero no recibe; hoy está resfriado.

—¿Resfriado? Bola va!

Abans s'inaugurà l'Exposició Internacional de Pichs i de pous per a trencar-s'hi el coll que En Sagnier tingui de mocar-sel.

Comprent que la *raspa* volia gastar-me una brometa, vaig insistir:

—Don Joaquín está en casa. Dígame que hay «Tenu» y verá como me recibe.

Efectivament, el *apuesto e inconstipable* auditor de guerra em rebé tot seguit, mes... oh, sorpresa de les sorpreses! Em feu entrar en una mena de *cuarto de baño* on En Sagnier, com una *colegiala del Loreto* estava saltant a la corda.

Es sueño, es ilusión o es megia
En casa don Joaquín tanta grimegia?

—¡No, no, es realidad! va contestar-me l'*ex hermano del alma* d'En Bartrina, que no sols ho ha sigut En Junoy de don Lacandro.

—¿Pero qué hace usted?

—Ya lo ve usted, amigo. ¡Saltar la cuerda! Los médicos me han recomendado ejercicios gimnásticos pero muy rápidos, muy ágiles, y ¿qué mejor que éste? Cada día estaba más grueso y hasta que me parezca a González Vilart, no paro.

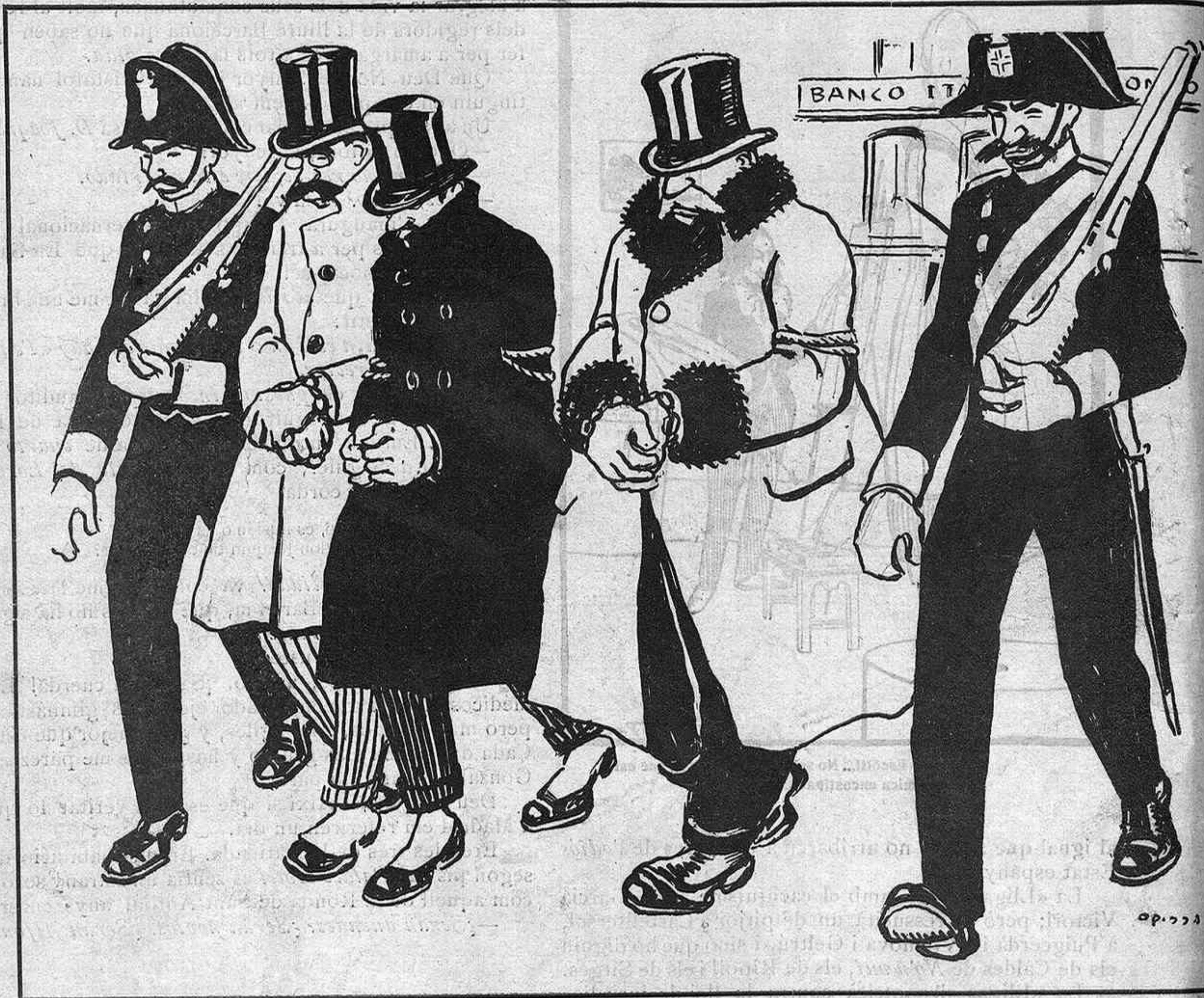
Déu dels déus! Així si que és pura veritat lo que a Madrid em referiren un dia.

Eren les tres de la matinada. En una habitació del segon pis del *Palace Hotel* es sentia un estrany soroll, com aquell de la Ronda de Sant Antoni anys enrera.

—¿Serán duendes? ¿Serán novios? ¿Serán Alfonso

ELS CULPABLES DE LES FALLIDES BANCARIES

Com se la passen els uns...

Sala o Bofill y Matas? Tal vez Melquiddes que conspira? O... ¿quién sabe si Casanellas que baila y salta de contento en honor de nuestra poli!

I creient tothom que succeïa quelcom greu, avisaren a En Millán del Priego el qual, junt amb un centenar de subordinados, es persona a l'hotel de la Carrera de San Gerónimo. Mes... valvinatge el món dolent! Una planxa més! Era... nada menos En Sagnier que saltava a la corda, el seu sport favorit.

I no cal dir la gresca que s'armà a la villa y corte. Fins a l'Ateneu i en el Ministeri d'En Coello de Portugal, rigueren de lo lindo.

Res, que com que en el món tot cansa, ja estem veient a l'ex amo de Calella dedicant-se a un altre sport igualment infantil encara que més pràctic, i per lo tant, jugar i... ballar en allò de:

Arroz con leche
me han de votar
incluso los «muertos»
de Sant Pol de Mar.

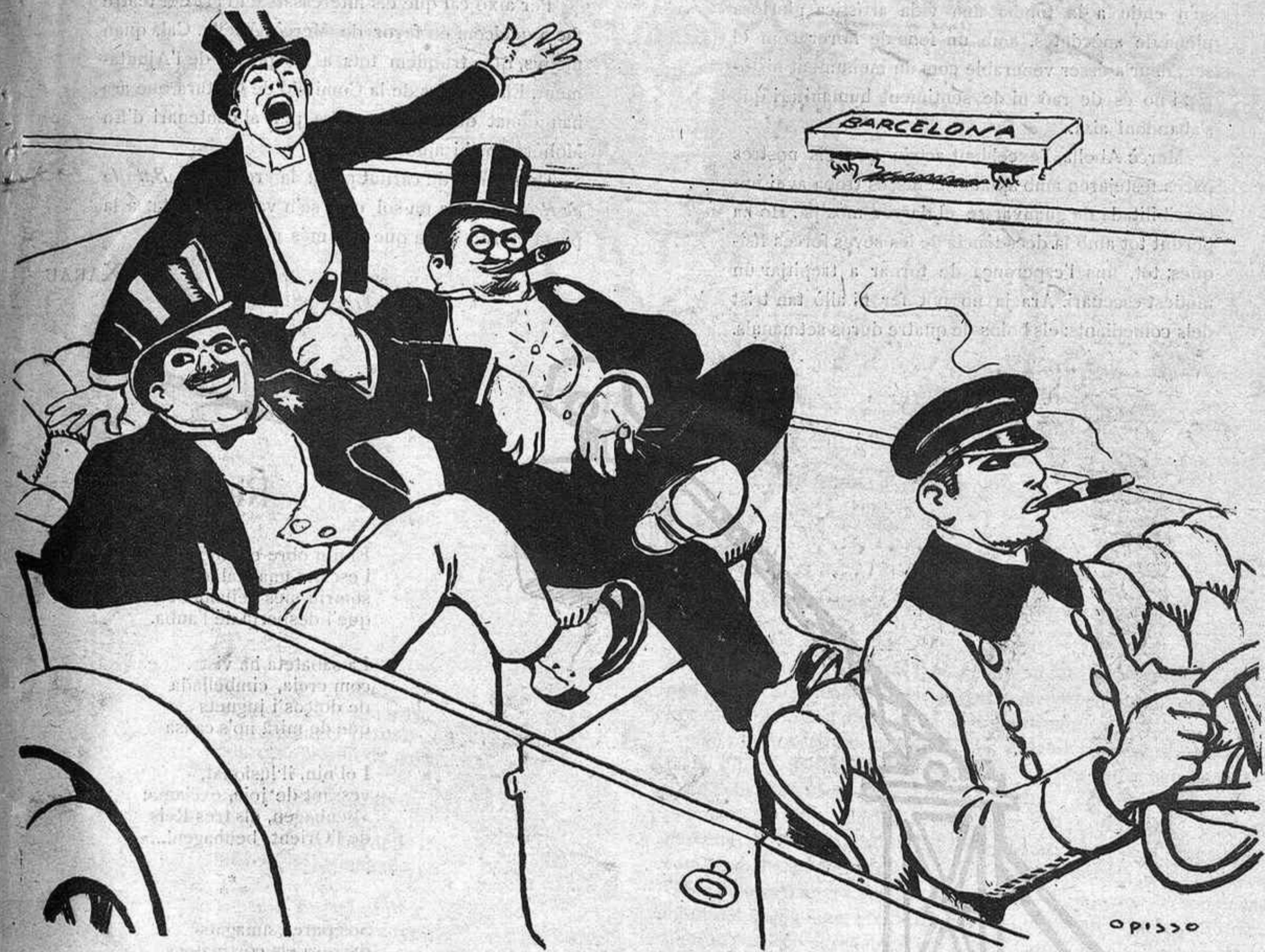
I... tot jugant, jugant!... tornarà a sortir diputat per Arenys, si és que abans En Maura no'l fa senador vitalicio per a que els de la Unión Monárquica es convencin de que don Antonio sols es preocupa de afavorir als homes de la Plaça de la Cucurulla.

Per mi... ¡allá ellos! que diuen els funcionarios de Hacienda, d'En Francisquet I.

TENU

Calendaris rebuts:

- De la casa Josep Germá (Anís del Taup), de Sabadell, sis calendaris amb tipus de la Pilar Alonso, de fulla mensual.
- De «Las Artes Gráficas» (Successor de J. Comas), de Sabadell, un calendari de fulla mensual, molt elegant.
- De la «Imprenta Omega» (Carrer Ample, 53), un calendari de fulla mensual.
- De «Las Creaciones Guidor» (Perfumeria), dos calendaris de fulla mensual.

Com se la passen els altres

DE «REINA» A MENDICANT

Mercè Abella, l'actriu eminent del Teatre Català, vella, velleta, impossibilitada de guanyar-se la vida, es troba avui en l'absoluta misèria, sense família, sense ningú; comptant només que amb la caritat de uns pocs veïns, més generosos d'amor que de cabals.

I qui és Mercè Abella?

Mercè Abella és una glòria de Catalunya. Fou

l'ilustre companya de l'Isclè Soler, d'En Goula i de tants altres artistes catalans de la seva època; fou la qui estrenà en el vell casal de la nostra escena les més celebrades obres: *El ferrer de tall*, *Batalla de Reines*, *Les esposalles de la morta*...

Mercè Abella donà molts dies de glòria al teatre de la nostra terra; els seus triomfs sorollosos es compten per dotzenes. A l'edat de deu anys, empena per una vocació gran, irresistible, ratllant amb el foc sagrat dels escollits, començà a treballar per a l'art català. Actuà en diferents escenaris; debutà al «Odeón», passà al «Romea», i allà permanesqué anys i anys, essent la dama mimada del nostre públic, fins que, fallides les seves prodigioses facultats, tingué d'abandonar el temple... per a arraluir-se a la porta com un trist captaire.

La «reina», aquella magestat fastuosa de *Batalla de Reines*, viu ara rellogada en un pis de mala mort,

al cor de Barcelona, d'aqueixa Barcelona tan ingrata i desagraïda, que tant l'admirà. La «reina» aquella «reina», menja ara—quan menja—les sobres d'una fonda de sisos o el ranxo escaducer d'una taverna, com el més desdixat dels indigents.

Una dona eminent que camina al sepulcre, que se'n endu a la tomba una vida artística gloriosa plena de anècdotes, amb un fons de llorer com el seu, deuria ésser venerable com un monument històric; i no és de raó ni de sentiment humanitari que s'abandoni així.

Mercè Abella, l'excel·lent actriu que els nostres pares festejaren amb aplaudiments, es troba avui impossibilitada de guanyar-se el darrer mos pa. Ho ha perdut tot amb la decadència de les seves forces físiques; tot, fins l'esperança de tornar a trepitjar un modest escenari. Ara ja no pot fer ni allò tan trist dels comedians: els bolos de quatre duros setmanals.

En mig de tanta penúria, voltada de mil desenganys, el record de les seves glòries pretèrites no poden fer sinó augmentar la infelicitat de la seva ànima adolorida. I són realitats, aqueixes, que pels mortals que fem la viu-viu semblen somnis de tan injustes i desesperadores,

Per això cal que els interessats en l'art del teatre facin quelcom en favor de Mercè Abella. Cal, quan menys, que truquem tots a les portes de l'Ajuntament. Els senyors de la Comissió de Cultura que ara han donat déu mil pessetes per al centenari d'En Molière ens hi ajudaran.

Una gràcia de caritat per a la «reina» de *Batalla de Reines*; per a un sol que se'n va a la posta; a la posta eterna, de la que mai més ne tornarà.

XARAU

Reis

Contrast

El nin obre el balcó i esclata una rialla; somriu més bellament que'l despertà de l'aurora.

La sabateta ha vist com creia, cimbellada de dolços i juguets que de mirà no's cansa

I el nin, il·lusionat, vessant de joia, exclama: «Benhagen, els tres Reis de l'Orient, benhagen!...»

**

Sos pares, amagats darrera els cortinatges, contemplen amb fruïció del nin l'il·lusió grata.

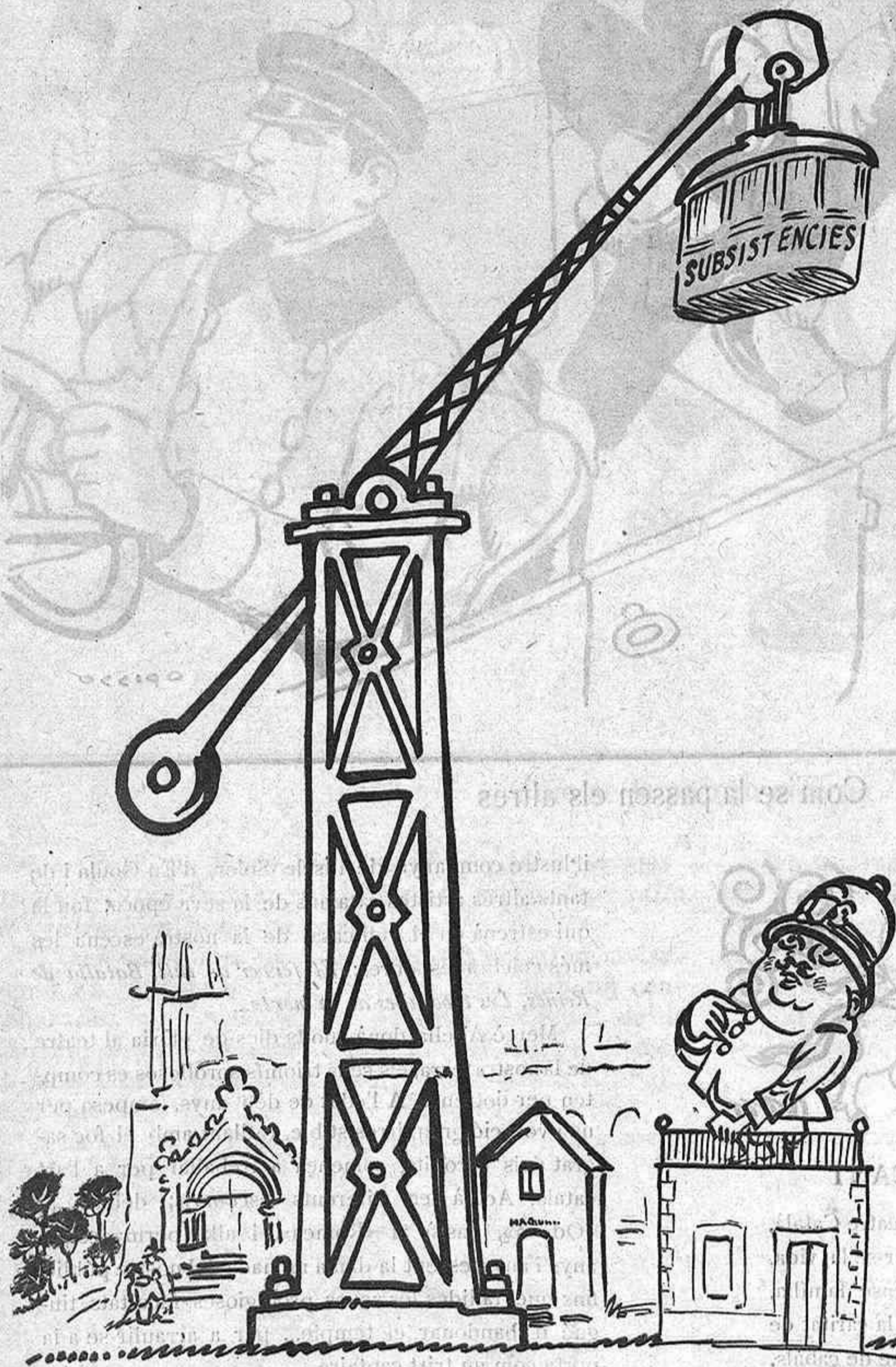
El goig sublim d'aquest es comunica als pares, i com de tan immens no cab allà on l'esguarden,

deixant l'amagatall s'en entren a la sala, i omplenen de petons al fill de ses entranyes!...

El nin obra el balcó i en plor amarg esclata; sanglota tristement; un mar semblen ses galtes.

La sabateta veu tan buida, que s'esglaià; i el nin, tot esverat, entrant dintre sa cambra,

perduda l'il·lusió ingenuament exclama: «Que'n sou, Reis, de dolents des que morí la mare!...»

—I jo que'm creia que no hi havia altre braç de ferro que'l meu!

ENTRE DOS FOCS

- La meva posició no és gaire còmoda, que diguessim.

La casa és un desert
an ell ningú l'esguarda,
els germanets petits,
pobrets!, ploren de gana.

Son pare, el borratxó,
no ha retirat encara;
corrent jocs i burdells
malmet la setmanada.

Tan sols vegent el plor
del fill de ses entranyes,
sa mare des del Cel
li envia dolça llàgrima!...

F. CARRERAS PADRÓS

LICEO

A la expectació que semblava hi havia d'haver per sentir la notabilíssima obra del mestre Bretón, *Garín*, no representada des de feia molts anys, no va respondre l'afició musical en la forma que era de llei. Fou llàstima, doncs aqueixa era una reproducció que, además de l'interès particular per a nosaltres, degut a son tema catalaníssim, es mereixia una millor acollida en atenció a son autor i tenint en compte les circumstàncies en que s'ha tingut de

preparar aqueixa represa. Potser això va fer que's notessin algunes petites deficiències, que, de totes maneres, no van desmerèixer el conjunt de l'obra, que fou brillantíssim.

No obstant la poca concurrència, va tenir la primera representació, dijous de la setmana passada, caràcters d'aconteixement. Tota l'obra fou escoltada amb gran interès i ens delectàrem amb la música a voltes plàcida i senzilla, a voltes grandiosa, com en l'escena de la tempestat. Foren aplaudits diferents fragments, com la «balada» del primer acte, la que fou cantada per la senyora Llácer d'una manera admirable; l'oració de «Garín», al començament del segon acte; els chors del final del mateix acte, d'un motiu que sorprèn agradablement i, com ja havem dit, l'escena de la tempestat del tercer acte, la que amb molta impetuositat és dibuixada per l'orquestra, causant un efecte de magnificència espeterrant. Però l'entusiasme arribà a son grau superlatiu amb la famosa sardana, obligant al mestre La Rotella a repetir-la en mig d'una formidable ovació.

En quant a l'interpretació, mereix citar-se en primer lloc la senyora Llácer, que una vegada niés ens ha demostrat la seva valua artística i potència de veu; el senyor Saludas que feu un «Garín» impecable; el senyor Molinari, que no se li pot negar és un cantant notabilíssim; i la senyora Vergara i senyor Torres de Luna, molt correctes.

L'heroi de la vetllada fou el mestre La Rotella, qui, en mig de xardorosos aplaudiments, es vegé obligat a presentar-se a escena al final de cada acte. Felicitem a tots.

Per abans d'ahir, dimecrés, estava anunciada la primera de *Boris Godounoff*. I la setmana vinenta aniran dues estrenes: *La hija de la nieve* i *El caballero de la rosa*.

ROMEIA

Posats a traduir del italià, valia la pena que'ns donguessin a conèixer quelcom de més empenta, més suc i més originalitat que això que estrenaren el dimarts.

LA SOLUCIÓ

—Però i els acords de la Comissió Mixta?...

—Res!... Deixi's de històries. Jo no li rebaixaré el sou, però vostè faci'm dues hores més de feina cada dia.

Tres actes és una de tantes comèdies que en diuen de dicció i de discreteig, i que no tenen ben definida ni una cosa ni altra.

Tanta peça bona, de gran força dramàtica, de bellesa naturalista com hi ha en el repertori italià, i anar-se a enamorar d'aqueix conte de un arbitrari caçador de lleons!...

Llàstima de execució, que fou ben acceptable, si deixem de banda algunes cucurulles.

—Avui, divendres, debut de la companyia italiana amb *Il colonnello Bridau*.

NOVEDADES

Dimècres d'aquesta setmana degué debutar una gran companyia de Circ Equestre.

Hi ha el propòsit, sembla, de donar programes veritablement fenomenals; variant-los sovintet i anunciant per a cada setmana números de sensació.

Hi anirem, amb la dona i la mainada.

ESPAÑOL

Avui, divendres, gros aconteixement: estrena d'un cèlebre vodevill arranjat pel príncep dels traductors de comèdies alegres, En Geroni Moliné.

Aital obra porta per títol *Le chasseur de chez Maxim's*. No sabem per quin motiu no's dona en català.

Un vodevill precedit de extraordinària fama, lo qual vol dir que és toc segur.

CÓMICO

La companyia catalana dirigida per l'Alexandre Nolla que havia actuat fins ara al «Novedades» passa a aquest teatre, amb

algunes variants en el personal i amb certes reformes essencials en el repertori.

Ara, además de repertori català, faran melodrames en l'idioma del *tirano*, entre ells, l'obra de debut, que's titula... horror!... *Los crímenes de Landrú*.

Tan de bò tinguin gent. Així potser una cosa ajudarà a l'altra.

POLIORAMA

Un sainet tràgic o una tragèdia assainetada, o diguin-li com vulguin, és això de *¿Es mi hombre?* tres actes del rei dels comediógrafs castellans. Es una comèdia interessant, molt madrilenya en el seu argument, que enclou molta gràcia i molt sentiment, no sempre ben armonitzats per això, però que té la fortuna de no decaure un sol instant mercès a la trassa del autor, que amb mà de ferro conjumina les escenes rioleres i ploraneres d'una manera meravellosa.

Els artistes, tots molt bé.

Creiem que tenen obra per a dies en el «Poli».

GOYA

Ha debutat En Morano, amb *El collar de estrellas*, obra i interpretació ja conegudes abastament per a no poder-se senyalar com una novetat.

Esperem l'estrena d'*El condenado*, que tindrà lloc demà, segons diuen, i aleshores parlarem més detingudament de tot i de tothom.

ELS DEPORTS

FOOT-BALL

Mala setmaneta havem tingut els que ens cuidem dels esports: partits el dimarts, divendres, diumenge, i... creguin, hem suat... tinta. Apa, agafa els trastets i cap a l'Estadi, si no vols que els xòfers o cotxers et facin pagar quaranta lo que només val cinc; però és allò... és... la guerra.

El F. C. Barcelona ha tingut la negra; què hi farem!, no sempre es pot guanyar.

DESPRÉS DE REIS

- Què els hi havies escrit que't duguessin?
- Un promès.
- Doncs jo, com que'l promès ja'l tenia, els vaig demanar un capellà per a que'ns tirés la benedicció.

El diumenge els nois del Barcelona varen jugar contra el Boldclubben, i ho varen fer bastant malament, fins semblava que juguessin a bitlles. Els danesos, que no eren mancos, s'aprofitaren i guanyaren per 2 goals a un.

En canvi, el partit jugat el dimarts en el camp del Barcelona, va ésser diferent; amb equip casolà, tot i mancant-hi els «fenómenos», vegerem un bon partit i guanyaren els nostres per 4 a 1.

El divendres dinem aviat i cap a l'Estadi a fer un xic d'alpinisme i a patir una estona de fret; tot sigui per al deport, amén.

Novament els del Barcelona la «diñan». Quina bruixota els deu haver embruixat? Surten al camp els nostres i per més que s'esforçaren en ficar-li un goal an el porter danès, aquest i un defensa els van deixar amb un pam de nas.

Els nostres ja li cercaven les pessigolles, però ell xut que arribava a la porta, xut que era retornat amb aquella alegria, per part dels forasters; perquè els nostres no s'hi veien de... contents.

Els «azul-granas» no varen fer cap tanto, dic, sí, un davanter de casa va clavar una patada a las «posaderas»—això no vol dir dispeseres, eh!—d'un danès que al rebre tal obsequi va quedar veient visions.

Això sigué lo més culminant del partit, que varen vèncer els danesos per 2 a 0.

En el partit del diumenge jugat entre l'Unió Ziskow i el F. C. Barcelona, la gent va anar-hi en gran quantitat.

Al sortir el «Barce» va ésser obsequiat amb una xiulada, que ni el Gallo! El partit va resultar més mogut que una «ruleta» i els de casa varen jugar amb «salero», però malgrat els esforços, solament lograren fer un goal a l'Unió del Ciscos. Aquests porten uns jugadors que's diuen: Kaliba (bé), Cisar—això va per les raspes—i En Bol-rata que juguen molt. Els barcelonins fent barrila; En Gracia, colossal, En Sancho, esplèndid i En Semitier... de banquet.

**

El C. D. Europa i el F. C. Tarrassa, jugaren, en el camp dels primers, un partit que va distreure a la concurrència. Vàrem veure una pluja de goals; entre els dos bàndols en feren 10, dels quals 6 foren per a l'Europa i 4 per al Tarrassa.

I ara, tornarem als partits casolans, i ja que s'han acabat els plats estrangers, anirem de cap a l'*escudella catalana*.

NOLUS

Són infinites les reclamacions que rebem setmanalment referents a paquets de periòdics que's perden o que arriben al llur destí amb senyalat retràs.

Es tal el desgavell administratiu dels Correus espanyols que patim, que ja no hi valen protestes ni reclamacions. Aqueix servei deficientíssim no va pel camí de normalitzar-se; i en tant la situació del "cranc postal" no millori, no hi ha més remei que aguantar el cop; i els que paguem amb escreix a tant i tant funcionari inútil, havem de callar, arrambar amb els perjudicis i fer-nos repicar.

Quina diferència d'entusiasme públic el que despertà l'òpera *Garin* aleshores de la seva estrena, comparat amb el que ha despertat aral...

I, no obstant, el *Garin* és música sòlida; de lo milloret que ha escrit En Bretón.

La famosa «sardana», peça efectista, però molt ben tractada, sense ésser una meravella tècnica ni simbòlica per als sardanistes, s'escolta encara amb gust i es fa aplaudir, i es fa repetir cada nit.

Si pensessin que aqueixa composició fou la principal causa de l'esplet sardanístic a Barcelona, tots els bons aficionats anirien a fer homenatge al mestre Bretón.

Que no la ballin, però que l'escoltin i l'aplaudeixin.

L'altra tarda la «Societat Protectora d'Animals» deixà anar, al Parc, una munió d'ocells engabiats.

I dels presos governatius que *accidentalment* jeuen a l'ergàs-tula, ningú se'n recorda.

No seria hora de instituir una Societat Protectora d'Animals racionals?...

Per 26 vots contra 4 fou desestimada una proposició demanant a l'Ajuntament que's nomeni fill adoptiu de Barcelona al governador civil senyor Martínez Anido.

Ximplets!

Quines ganes de fer papers ridícols.

El President de la Cambra de Representants de Puerto Rico, va volguer l'altre dia presenciar una sessió del nostre Ajuntament. *Hay gustos que merecen palos.*

Per descomptat se donava l'èxit dels nostres paisatgistes a Madrid.

Però sembla que les trompetes de la fama han sonat més del que tothom se creia, a favor dels pintors catalans.

Milers d'alabances, centenars de quadres venuts.

Poden donar les gràcies a En Cambó, els artistes de Catalunya.

Ell ha fet encendre l'afició a la pintura a tots els espanyols.

Sap pintar tan bé la cigonyal

Un poeta: Tot això que envia és molt innocent.—A. C. i S.: Mirarem d'enquibir-la en aquest número.—J. C. i P.: Entra en cartera.—R. C.: Tenen un caient popular agradós, però són mansoies i incorrectes.—Un bien nacido: No l'hem entès, ni ganes.—C. Quet: No'ns ha semblat prou castiç. Fins té versos coixos.—El Secretari de la S. de T. de l'Ateneu de S. Ll. G.: Ningú afirmà que els autors fossin vostès. Amb això no's fa precisa la rectificació.—J. Casas P.: Ho sentim molt, però no'ns té cap utilitat.—Joan Piquet: Farem una bona recerca i, si es troba, que's deurà trobar, la publicarem.—J. Navarro Costabella: Pot passar de 11 a 1 qualsevol dia, o per les tardes de 4 a 7.

—Ai, quins ulls que tens, Agnetal!
La teva llum rebonica
sembla de LAMPARA "Z".

EDEN CONCERT

COMTE DEL ASSALT, 12

MUSIC-HALL DE PRIMER ORDRE—Tots els dies grans espectacles a les 8 1/2 tarda i a les 9 1/2 nit

Gran èxit de la cèlebre estrella **LA PRECIOSILLA**

Antoni López, llibreter, Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20, Barcelona. Correu: apar. n. 2
TELEFONO 1415

Ja ha sortit i es ven per tot arreu

Almanac

DE

La Campana de Gracia

per a aquest any 1922

Un llibre atapeit de ninots
i ple de prosa i vers

80 cèntims

Dietari català

LLIBRE DIARI DE CAIXA

Pessetes 3'50

La Prisa

Comedia en tres actos por

S. y J. Alvarez Quinteros

Precio:

Ptas. 2'50

ALMANAC
català - rosellonés
de la "Veu del Canigó"

Pessetes 2

LA CIUDAD DE BARCELONA

Itinerarios prácticos

GUIA "LOP"

Pesetas 3'50

SANTIAGO RUSIÑOL

L'AUCA DEL SENYOR ESTEVE

Pessetes 2

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravios si no's remet, ademés 30 cèntims per a certificat. Als corresponents se'ls otorguen rebaixes.

«ILUSIONES ENGAÑOSAS»

—Anima't, home, que'ls ametllers ja anuncien els esclats primaverals.
—No te'ls creguis. La Naturalesa és una gran embustera.